MIELIPIDE

Lähetä mielipidekirjoitus Toivomme napakoita, enintään yhden liuskan pituisia kirjoituksia (alle 2 000 merkkiä välilyönteineen). Julkaisemme kirjoituksen nimimerkillä vain poikkeustilanteessa. Lähetä kirjoitus osoitteeseen lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi tai Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Liitä mukaan yhteystietosi.

YLIÖ

EU:n maatalouspolitiikka vuoden 2020 jälkeen?

EU:n vuonna 2013 sopimaa maatalouspolitiikkauudistusta on ryhdytty toimeenpanemaan jäsenmaissa vasta tänä vuonna. Saattaa vaikuttaa röyhkeältä jo tässä vaiheessa arvioida seuraavan uudistuksen suuntaa ja sisältöä. On kuitenkin hyödyllistä pohtia, millainen remontti EU:n yhteiseen maatalouspolitiikkaan on mahdollisesti tulossa vuoden 2020 jälkeen.

Vuoden 2013 uudistukseen vaikuttivat ulkoiset tekijät, etenkin korkeat ja epävakaat hinnat maailman ruokamarkkinoilla. Ne muuttivat yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuutta koskevaa keskustelua nostamalla ruokaturvan painoarvoa julkishyödykenäkökulman kustannuksella.

Ennen nykyistä sopimusta yhteinen maatalouspolitiikka näytti kehittyvän sellaisten sääntelyinstrumenttien suuntaan, joita taloustieteilijät pitävät vähemmän vääristävinä ja enemmän markkinasuuntautuneina.

MacSharry- ja Agenda 2000 -uudistuksissa markkinahinnan tukeminen korvattiin tuotantosidonnaisilla suorilla tuilla. Fischlerin vuoden 2003 uudistus ja terveystarkastus korvasivat sidotut tuet tuotannosta irrotetuilla tuilla.

Tästä näkökulmasta todellinen uudistus vuonna 2013 olisi sisältänyt siirtymisen kohdentamattomista, tuotannosta irrotetuista suorista tuista kohdennettuihin, julkishyödykkeiden tuotannosta maksettaviin korvauksiin. Näin ei kuitenkaan tapahtunut.

Uudistuksessa toki siirryttiin varovasti kohti suorien tukien tarkempaa kohdentamista ympäristöllisin perustein ja pyrittiin samalla jakamaan tukia tasaisemmin eri jäsenvaltioille ja maatalousyrittäjille.

Samalla uudistus tarjosi jäsenvaltioille enemmän sananvaltaa, kuinka ne haluavat toteuttaa yhteistä maatalouspolitiikkaa. Tämä tehtiin sen riskin uhallakin, että käytäntö heikentää yhteismarkkinoiden yhtenäisyyttä.

Uudistuksessa toisaalta vältettiin toimenpiteitä, jotka olisivat kääntäneet jo saavutettujen uudistusten suuntaa. Esimerkiksi hintariippuvaisia suhdannepoliittisia suoria tukia ei otettu käyttöön, eikä turvaverkon interventiohintoja korotettu.

> EU:n tulevassa maatalouspolitiikassa ei näyttäisi olevan tahtoa kovin radikaaleihin muutoksiin.

Miltä seuraavan maatalouspolitiikan uudistus vaikuttaa tätä taustaa vasten? Uudistus on suoraan riippuvainen osallisina olevista toimijoista, eli komissaarista, jäsenmaista ja parlamentista, sekä niistä ulkoisista voimista, joihin nämä joutuvat vastaamaan.

Yhtälön ensimmäinen muuttuja on nykyinen maatalouskomissaari, irlantilainen Phil Hogan. Millaisena uudistajana hän haluaa jäädä historiaan?

Komissaarin ensimmäisistä puheenvuoroista voisi päätellä, että hän pitää tärkeimpänä tavoitteenaan politiikan yksinkertaistamista ja maataloustuotannon tukemisen jatkamista. Näin ollen ei vaikuta siltä, että hän olisi muuttamassa erityisen mullistavasti nykypolitiikan perusteita.

Jäsenvaltiot ja parlamentti ovat epäilemättä samoilla linjoilla. Jäsenvaltioiden suurimpana huolena on toteuttaa vuoden 2013 uudistus seuraavina vuosina kunnialla. Monimutkaisuuden lisääntyminen on ehtinyt jo herättää pelkoja tukien menetyksistä, mikäli toteutuksessa tehdään virheitä.

EU:n maatalouspolitiikan liberalisointia kannattavat jäsenmaat näyttävät puolestaan menettäneen osan voimastaan ja yhtenäisyydestään. Hollantilaiset ja ruotsalaiset pysyttelivät hiljaa ja brititkin ilmaisivat huoltaan varsin hiljaa vuoden 2013 uudistuksesta neuvoteltaessa.

Aikaisemmissa uudistuksissa tärkeäksi vaikuttajaksi noussut Maailman kauppajärjestö WTO ei liioin ole aiheuttamassa erityisiä lisäpaineita – edes siinä tapauksessa, että Dohan kierros yllättäen elvytettäisiin. Elintarvikkeiden maailmanmarkkinahintojen heilahteluiden odotetaan jatkuvan, mikä korostaa ruokaturvan painoarvoa ja sitä kautta vaatimuksia EU:n maatalousyrittäjien tukien säilyttämisestä.

EU:n seuraava energia- ja ilmastopaketti vaikuttaa sitä vastoin maatalouteen monin tavoin. Siihen liittyvät muun muassa viljelypohjaisten biopolttoaineiden tukeminen ja se, kuinka maankäytöstä ja maankäytön muutoksesta syntyvät päästöt käsitellään sekä se, kuinka tiukkoja maatalouden päästörajoituksia tullaan vaatimaan. Lisäksi luonnon monimuotoisuuden väheneminen, vesien saastuminen, maaperän eroosio ja luonnonvarojen tuhlaaminen ovat yhä tärkeässä roolissa maatalouspolitiikan asialistalla.

Lopuksi on tietenkin kysymys rahasta. EU:n talouden tila vuosikymmenen lopulla vaikuttaa siihen, millaisia resursseja on käytettävissä unionin seuraavassa talousarviossa ja kuinka suuri osuus budjetista voidaan kohdentaa yhteiseen maatalouspolitiikkaan.

Viimeisen uudistuksen yksi opetuksista oli, että parlamentti oli haluton osallistumaan kolmikantakeskusteluihin komission ja neuvoston kanssa ennen yhteisen maatalouspolitiikan rahoituskehyksen selviämistä.

Voidaan olettaa, että parlamentti ottaa saman lähtökohdan seuraavalla neuvottelukierroksella. Olettaen että Eurooppa-neuvoston monivuotisen rahoituskehyksen tiedot valmistuvat vuoden 2019 lopussa tai 2020 alussa, uusi parlamentti voisi löytää sovun uudistuksesta yhteispäätösmenettelyn kautta aikaisintaan vuonna 2020.

Kaikkiaan tulevat neuvottelut EU:n rahoituskehyksistä ja tulevasta maatalouspolitiikasta ovat haastava ja moniulotteinen kokonaisuus, jonka lopputulosta on tässä vaiheessa vaikea arvioida.

Tahtoa kovin radikaaleihin muutoksiin ei näyttäisi juuri nyt olevan. Kuluu vielä 2–3 vuotta ennen kuin komissio tekee ehdotuksensa, ja siinä ajassa voi tietenkin tapahtua paljon.

Jyrki Niemi
Kirjoittaja on Luonnonvarakeskuksen (Luke) professori.
Alan Matthews
Kirjoittaja on emeritusprofessori Trinity Collegessa Irlannissa.

VIIKON KYSYMYS

Olisitko valmis muuttamaan työ- tai opiskelupaikan perässä?

Harva muuttaisi työn perässä

Maaseudun Tulevaisuuden verkkosivuilla kysyttiin tällä viikolla, olisivatko lukijat valmiita muuttamaan työ- tai opiskelupaikan perässä. Lähes 500 vastaajasta 42 prosenttia oli sitä mieltä, etteivät he haluaisi muuttaa. 19 prosenttia ilmoitti, että voisi ottaa kakkoskodin työ- tai opiskelupaikkakunnalta. Yhteensä 39 prosenttia vastaajista oli valmis muuttamaan. Muuttohalukkaista selvä enemmistö, 20 prosenttia, oli valmis muuttamaan ulkomaille asti sopivasta syystä.

Kymmenen prosenttia muuttaisi minne vain Suomessa ja yhdeksän prosenttia ainakin lähimaakuntiin.

MT kertoi keskiviikkona 21.8. nuoresta vihtiläisestä **Miika Virpiöstä**, joka aikoo ryhtyä viljelijäksi ilman perimistä tai aiempaa kokemusta maataloudesta. Seuraavaksi MT kysyy verkossa nuorten tulevaisuudesta: Kannustaisitko nuorta ryhtymään maanviljelijäksi? Voit vastata osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi* ja osallistua keskusteluun Maaseudun Tulevaisuuden Facebook-sivulla.

MATTI RIITAKORPI

Kommentoi juttuja
osoitteessa facebook.com/maaseuduntulevaisuus

Lääkkeiden sijaan raittiiseen ilmaan

Nykyisin suositaan vaikka minkälaista lääketablettia, usein lääkärin määräämänä kaikenlaisiin ruumiin ja mielen vaivoihin. Nämä tabletit voisi korvata muuttamalla päivittäisiä elintapatottumuksiaan.

Eivätkö esimerkiksi mieliala- tai masennuslääkkeet korvautuisi siirtymällä television tai tietokoneen äärestä enemmän reippaaseen ulkoilmakävelyyn?

Kokeilemattakin myös tietää, että alkoholilla itsensä viihdyttäminen johtaa lopulta kaikkeen muuhun kuin mukavaan olotilaan ja terveeseen vointiin.

Kuinka paljon kuluu varoja alkoholin aiheuttamien ongelmien hoitoon? Miten paljon perheitä rikkoontuu?

Juhani Vuorinen
Terälahti

Hevoseton on laiinsuojaton Ypäjällä

Ypäjä ylpeilee olevansa hevospitäjä. Täällä hevosen omistaja saa tehdä mitä huvittaa naapureiden kustannuksella.

Olen hevoseton kunnan asukas, ja meitä terrorisoi hevosen omistava naapuri.

He ovat hakeneet lupaa kahden hevosen tallille ja kahdelle aitaukselle.

Kuitenkin he pitävät yhtä ylimääräistä aitausta rajassamme kiinni ja jättävät kaikki ulosteet korjaamatta. Raja on talostamme viisi metriä. En tosiaankaan haluaisi, että hevosen paskat ja kärpäshaitta ovat ikkunani alla.

Kunnanviranomaiset vain kohauttelevat olkiaan ja toteavat, että pitäisihän naapurin tietää, missä aitauksen pitää olla. Täällä vika on meidän, kun emme halua hevosta ikkunamme alle.

Kukaan ei suostu kommentoimaan, onko laillista pitää vakituisesti aitausta paikassa, johon ei ole haettu lupaa. Kaikki viranomaiset vain pompottavat asiaa muille.

Täällä kunnassa ei saa oikeutta, jos sinulla ei ole hevosta.

Leila Johansson
Ypäjä

LUKIJAN KUVA

EERO KETOLA

Valmiina lähtöön

Suomen ensimmäiset kaksi kattohaikaran poikasta, Kinttu ja Kontti, olivat maanantaina lähdössä pesästä hetkellä millä tahansa. Vanhemmat toivat Koski Tl:ssä sijaitsevalle pesälle risuja ja laskivat kurkkupussissa olevan ruuan sen pohjalle.

Lähetä kuva
Toivomme kuvia, joiden taustalla on tarina. Lähetä kuvaehdokkaasi osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Liitä mukaan yhteystietosi ja lyhyt kertomus kuvan tapahtumista. Julkaistuista kuvista maksamme palkkion.

Yhteiskuntasopimus devalvaatiota parempi

Jo pitkään syvennyt taloudellinen kriisi muistuttaa monessa suhteessa 1990-luvun kansallista lamaa. Lamasta toivuttiin osapuilleen viidessä vuodessa, mutta se jätti jälkeensä yhä näkyviä syviä arpia.

1980-luvun lopulla ja seuraavan vuosikymmenen alussa yritykset ja yhteisöt rahoittivat toimintaansa valuuttaluotoilla kotimaisten korkojen hipoessa pilviä.

Devalvaatiosta ja kellutuksesta ei hiiskuttukaan. Annettiin ymmärtää, että huhut lamasta ovat puppua, ja ettei luottoja kannata suojata.

Monen yhteisön ja yrityksen talous romahti totaalisesti kuplan puhjettua 90-luvun alun perättäisiin devalvaatioihin. Valtiovalta turvasi vientiyritysten kilpailukykyä ja alensi samalla reaalipalkkoja tuntuvasti.

> Menetimme kilpailukykyä naapurimaihin, jotka pitäytyivät viisaasti omissa valuutoissaan.

Pankkeja pelastettiin, mutta sama pelastusketju ei ulottunut pienyrityksiin. Suuri osa kannattavastakin liiketoiminnasta tuhoutui järjestettyihin rahoitusvaikeuksiin.

Tänään merkit ovat samankaltaisia. Yrityksiä ja ihmisiä rohkaistaan investointeihin ja kulutukseen. Kauppaa pyritään vauhdittamaan monin keinoin.

Kunnat pyrkivät parantamaan olematonta asuntokysyntää keinotekoisesti kaavoittamalla alikehittyville asuntomarkkinoille laajoja kerrostaloasuntoalueita parhaille paikoille. Tilanne muistuttaa Karkkilaa, joka sitten 1990-luvun laman myötä ajautui tyhjilleen rakennettujen teollisuustilojen kurimukseen.

Ihmisten muisti on lyhyt. Ei nähdä paisuvaa työttömyyttä, huoltosuhteiden vääristymistä, työsuhteiden osa-aikaistumista, julkisen sektorin velkaantumista ja yleistä epävarmuutta. Huomiotta jää myös ulkoisten tekijöiden, kuten lähialueella jämähtäneen sodan, pakotteiden, lisääntyvien pakolaisvirtojen, EU-sidonnaisuuksien ja terrorismin vaikutus.

On silti hyvä hakea pakokeinoja kriisiin. Tilanteeseen tulisi suhtautua realistisesti ja avoimesti pyrkien vaikuttamaan suoraan epäkohtiin lupaamatta enempää kuin pessimisti voi.

Kilpailukyvyn lisäämiseksi ja palkkojen alentamiseksi salattu devalvaatio oli pahin ja epäreiluin keino. Jatkossa on pyrittävä avoimiin keinoihin.

Euroon liittymisen jälkeen menetimme merkittävän kilpailukykyyn vaikuttavan mekanismin, ulkoisen devalvoinnin. Menetimme myös kilpailukykyä naapurimaihin, jotka pitäytyivät viisaasti omissa kellutettavissa valuutoissaan.

Devalvointirintamalla jäljelle näyttää jääneen vain mahdollisuus järjestellä kilpailukykyä sisäisin devalvoinnein. Puhutaan sopimuksesta, jolla houkutellaan työmarkkinaosapuolet alentamaan työvoimakustannuksia. Vastineeksi tarjotaan verohelpotuksia.

Ratkaisujen yhteisvaikutusten sanotaan lisäävän työllisyyttä ja parantavan yritysten kilpailukykyä. Päinvastoin kuin 90-luvulla, nyt suunniteltu sisäinen devalvointi on pakostakin etukäteen avoin yhteiskuntasopimus.

On äärimmäisen haastavaa markkinoida ihmisille uutta työtä, verohelpotuksia ja ostovoimaa tuovaa tulevaisuutta, kunhan ensin suostuvat alempiin palkkoihin, piteneviin työpäiviin ja lisääntyviin työvuosiin. Tällaisten lupausten antajiksi kelpaavat vain ryvettymättömät poliitikot.

Kari Luostarinen
Iisalmi

Ääriliikehdintää on monenlaista

Tämä lehti on viime aikoina tarjonnut paljon palstatilaa vihreiden ja sosiaalidemokraattien edustajien immospäivittelyyn.

Ville Niinistö ja Eero Heinäluoma kiirehtivät toistelemaan itsestäänselvyyksiä kuin kilpaillen siitä, kumpi osaa paremmin sanoa, että vastustaa väkivaltaa. Enpä usko Suomesta löytyvän, ainakaan vielä, kansanedustajaa, joka ilmoittaisi julkisesti kannattavansa väkivaltaa.

Molemmat harjoittavat mitä parhainta populismia, kun he yrittävät ottaa kaiken irti muutamien "kloppien" välienselvittelystä Jyväskylässä. Edellinen välienselvittely kirjastossa on ehtinyt olla jo oikeudessa.

Punavihreä suvaitsevaisto vaatii perussuomalaisten päitä vadille, ikään kuin he olisivat asian takana. Heinäluoma näkee toiminnassa jopa natsisaksan ennusmerkkejä.

No, Pekka Vennamo pisti vielä paremmaksi vertaamalla Immosta Breivikiin.

Heinäluoma puhuu mukaan houkutellun nuorison radikalisoitumisesta. Hän unohtaa, että punavihreä äärireuna on radikalisoitunut jo aikoja sitten.

On syntynyt kaikenlaisia järjestöjä, joitten "aktivistit" terrorisoivat maatilojen navetoissa, sikaloissa, kanaloissa, turkistarhoilla. En ole kuullut Heinäluoman koskaan tuomineen tätä Suomen lakien vastaista toimintaa millään tavoin. Sama koskee Ville Niinistöä.

Olen kuullut vihervasemmiston kutsuvan tätä kansalaistottelemattomuudeksi hyvän asian takia. Heidän mielestään kotieläintuottajat ovat vapaata riistaa, joiden rakennuksissa saa vapaasti häärätä öisin, sanokoon laki mitä lystää.

Tämän vihervasemmiston olisi syytä suvaita, että me yritämme vain tuottaa heille ruokaa.

Heikki Peltola
maanviljelijä
Lapua

TEKSTIVIESTIT

Tukien maksatus

Sekin auttaisi paljon, jos maataloustuet maksettaisiin vuoden loppuun mennessä, eikä vasta ensi kesänä. Viljelijät ovat kyllä tehneet jo taksvärkkinsä.

Ei nimimerkkiä

Tilojen kriisi

Sianlihantuottaja nääntyy, eilinen sikakuorma Atrialle teki 3000 euron tappion. Tuottaja maksaa Atrialle, että tuottaa ja köyhtyy. Maito tuottaa, liha ei

Ei nimimerkkiä

Halpaa viljaa Katjalle epäili, että maidontuottajat eivät kriisiapua tarvitse. Laske työtunnit maito/vilja.

J Kalervo

Sinulle, joka itket että vilja on EU-alueen halvinta ja maito kalleinta, laita lehmiä. Onhan sulla halpaa viljaa syöttää niille.

24/7

MTK

Kannattaako muiden kuin maitotilallisten olla MTK:n jäsen, koska muiden ongelmat ei näytä etujärjestöä kiinnostavan?

Vilja

Palaute

Isäntien isännälle onnen toivotukset. Kiitos, Haavisto, terävästä ja hyvästä kannanotosta.

Simo Pämppi

Keskustalaiset vääristelevät, esimerkiksi H Haavisto. Ratkaisevista 141-neuvotteluista tuli tyhjin käsin takaisin Vanhasen hallituksen ministeri Korkeaoja.

Ei nimimerkkiä

Hienoa ministeri Grahn-Laasonen (MT 17.8). Tämä tarkoittaa, että maanviljelijöidenkin syrjintä ja kiusaaminen viimeinkin loppuu.

Eikös vain

Oliko Kyytsösen juttu pakina vai sarkasmia? Mielelläni nauttisin kyllä palkastakin. Ei vaan tainnut systeemi toimia oikein neuvostoliitossakaan.

Maajussi

Märät pellot

Tutkijan on helppo kirjoittaa, ettei mennä märälle pellolle. Tänä kesänä olisi vaan jäänyt kylvämättä ja rehut tekemättä.

Ansiosidonnainen..

Yhteiskuntasopimus

Aikooko ay-liike tosiaan junailla meille miljardiluokan veronkorotukset? Hyvästi sitten vaan jäsenyys.

Etelän jätkä

Toivottavasti nyt on maassa sellainen hallitus, joka näyttää, että se päättää maan asioista, eikä SAK yms. häiriköt. Tämä maa tarvitsee tekoja ja ryhtiä.

Ei nimimerkkiä

Kelakorvaus

Hammaslääkäripalveluista on ylitarjontaa isommissa kaupungeissa. Kelakorvaus pitää hintoja korkealla.

Tervetuloa hintakilpailu

Kateellisuus

Kadehtiminen jatkaa voimasta nousuaan etenkin maajussien keskuudessa.

Eläkeläinen

Ajelua muiden mailla

Miksi metsästäjät ajelevat ilman lupaa maanviljelijöiden pelloilla? Eivätkö nykyään jalat kanna kävelemään?

Nurmisatoa

Aseet

Kyllä ne hullut jaksavat hakea aselupia ja jäsenkortteja. Varmin takuu olisi mielenterveystyö. 3 mätää omenaa on pilannut tuhansien harrastuksen.

Ei nimimerkkiä

Kilpailuvirasto

Eikö Valio voisi painattaa maitopurkkiin valmistuttaja kilpailuvirasto, kun se kerran määrää hinnankin?

Ei nimimerkkiä

Vaikea lypsy

Ostohieholle nenäpihdit ja rauta, että saatiin maitoa. Potki koneen alas 5 kertaa lypsyn aikana.

Vuosi 2011

Pohjoinen tuki

Pohjoisen tuet on tabu. Ottakaa taas etelästä, täällähän niitä on – vaikka maidon litratuesta.

Ei nimimerkkiä

Tuet pois

Rikkaruohopelloilta tuet pois. On hävytöntä miten jotkut pitävät pellot täynnä rikkaruohoja ja nostavat niistä täydet tuet.

Suojavyöhyke

Ota kantaa tekstiviestillä
Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa. Lähetä enintään 160 merkkiä pitkä viesti numeroon 173 172. Kirjoita viestin alkuun tunnusteksti MT LU (huomaa tyhjät välilyönnit). Viestin hinta on 50 senttiä.